

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om upphävande av 12 § 2 mom. lagen om samman- komster

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 februari 2002 en proposition med förslag till lag om upphävande av 12 § 2 mom. lagen om sammankomster (RP 249/2001 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har förvaltningsutskottet lämnat utlåtande i saken (FvUU

3/2002 rd). Utlåtandet ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- inrikesminister Ville Itälä och överinspektör Janne Kerkelä, inrikesministeriet
- professor Mikael Hidén
- professor Teuvo Pohjolainen
- professor Veli-Pekka Viljanen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att den s.k. bestämmelsen om nöjesförbud i lagen om sammankomster skall upphävas. Utifrån bestämmelsen har det varit möjligt att ordna publiktillställningar som bio- och teaterföreställningar och konstutställningar under vissa kyrkliga helger bara med tillstånd av polisen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så fort som möjligt sedan den blivit antagen och stadfäst.

Enligt motiveringen till lagstiftningsordningen kan bestämmelsen om nöjesförbud anses inskränka vissa grundläggande fri- och rättigheter. Därför anses det att den föreslagna lagen om upphävande av bestämmelsen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet menar att propositionen behövs framför allt för att förfarandet med undantagslov för att ordna publiktillställningar under de tider som

avses i 12 § 2 mom. lagen om sammankomster inte är ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottet ser mycket allvarligt på att hotell- och restaurangrörelser fortfarande i huvudsak regleras genom förordning trots att reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna 1995 föreskriver näringsfrihet. Frågan om restaurangers och andra liknande ställens normala program som tas upp i motiveringen till den föreliggande propositionen är en omständighet som det är möjligt att ta upp till närmare granskning när den gällande regleringen på förordningsnivå ses över. Men frågan om gällande beteendenormer i samhället under kyrkliga helger sträcker sig längre än bara till restaurangernas programutbud och ordnande av publikställningar. Det är viktigt att regeringen inom sig gör en samlad bedömning på enhetliga grunder av vilket slag av specialbestämmelser om kyrkliga helger som behövs utöver de nuvarande, som också ingår i strafflagen och den föreslagna ordningslagen (RP 20/2002 rd). Bedömningen bör utgå från bestämmelserna om religions- och samvetsfrihet i 11 § i grundlagen och andra bestämmelser om de

grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet föreslår ett uttalande för att klarlägga saken (*Utskottets förslag till uttalande*).

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår grundlagsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen låter reda ut hurdana särskilda bestämmelser om kyrkliga helger som behövs med beaktande av bestämmelserna om grundläggande fri- och rättigheter.

Helsingfors den 12 juni 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Paula Kokkonen /saml
vordf. Riitta Prusti /sd
medl. Esko Helle /vänst
Gunnar Jansson /sv
Jouko Jääskeläinen /kd
Saara Karhu /sd
Jouni Lehtimäki /saml

Johannes Leppänen /cent
Pekka Nousiainen /cent
Heli Paasio /sd
Osmo Puhakka /cent
Pekka Ravi /saml
Markku Rossi /cent
Ilkka Taipale /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Jarmo Vuorinen.

RESERVATION***Motivering***

De aktuella dagarna, långfredagen, påskdagen och juldagen, är till sin särskilda natur och sitt innehåll både som helgdagar och lediga dagar förankrade i den kristna tron och traditionen. Dessa dagar spelar en unik roll både i nationens andliga liv och för vårt kulturella arv. Publikställningar, eller kommersiella uppvisningar och tillställningar över lag, passar dåligt ihop med dem.

Vi anser att det behov av att precisera och skärpa en del andra författningar som båda utskotten ger uttryck för i sina ställningstaganden och grundlagsutskottets uttalande är högst motiverade. Men i praktiken driver det föreliggande

lagförslaget på det hela taget saken i motsatt riktning, och det finns ingen konkret information eller något konkret lagförslag om kompenserande åtgärder.

Vi menar att det fortfarande är motiverat att dessa tre centrala kyrkliga helger fredas för publikställningar enligt gällande lag. Därför föreslår vi att förslaget att upphäva 12 § 2 mom. förkastas.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 12 juni 2002

Jouko Jääskeläinen /kd
Johannes Leppänen /cent

GrUB 5/2002 rd — RP 249/2001 rd